

Ab Webber: 40 dienstjaren bij Staatsbosbeheer

Van boswachter naar groene entertainer

In de tijd dat ik Ab Webber als boswachter leerde kennen kwam hij het liefst zo weinig mogelijk op kantoor. Enkele uurtjes op maandag binnenzitten voor een werkbespreking kon nog net. Hij vond het zijn plicht om buiten in het terrein te zijn. In mijn ogen was hij dan ook een ware 'wachter van het bos' in de letterlijke betekenis. Hij stond voor het belang van de natuur en daar wond hij geen doekjes om. Iedere overtreder van de regels werd ferm toegesproken ook al was het een bekende.

De familie Webber woonde jarenlang midden in het bos. Ab 'trouwde in' in het huisje aan de Heulweg, zonder elektriciteit en stromend water. "We waren hartstikke gelukkig met dat huisje, we wisten gewoon niet beter. Onze oudste zoon Steven is er geboren. Er was wel een pomp, maar op een gegeven moment was het water zo bruin van het ijzer dat er elke week een tank water aangevoerd moest worden voor de was en het drinkwater."

Na 32 jaar wonen in het Leersumse Veld, zijn Tiny en Ab Webber inmiddels verhuist naar een eengezinswoning in het dorp. Beide zijn heel tevreden met deze verandering. Ab vertelt dat hij zich pas door de verhuizing los heeft kunnen maken van een gevoel van 'er altijd te moeten zijn'. "Ik heb van huis uit een sterk verant-

woordelijkheidsgedoele mee gekregen voor de natuur, het was een deel van mijn opvoeding. Dat gevoel heeft een grote rol gespeeld in mijn werk. Thuis zat ik nooit echt rustig. Als ik iets verdachts hoorde ging ik erop af. Als het hard vroom, moest ik toch nog maar even kijken of het water van de koeien nog wel te drinken

was. Zo waren er tientallen dingen. Na de verhuizing heb ik pas ontdekt hoeveel spanning al die jaren hebben veroorzaakt, ook binnen mijn gezin. De verhuizing was wat dat betreft een goede voorbereiding op mijn afscheid van het werk."

Tijdens onze tocht komen we op

Ab Webber tijdens een rondwandeling in 1982

Ab op de plaats waar eens zijn bed heeft gestaan

de plek waar we elkaar voor het eerst ontmoet hebben. Het schuurtje naast *het oude huis van Teus de Man*. In 1978 nog de werkschuur van boswachterij Leersum.

Het huis is ook twintig jaar van boswachter Webber geweest. Beide gebouwen zijn enige jaren geleden gesloopt, en vanuit de herinnering in één ogenblik weer opgebouwd.

Ab zoekt voor de grap even de plek waar de slaapkamer was. "Hier moet ongeveer mijn bed hebben gestaan,.. die weg is na de sloop een beetje verlegd..".

We hebben het er over hoe dat was, een vrouwelijke baas. Ab heeft er in zijn loopbaan bij het Staatsbosbeheer twee meegeemaakt. "In het totaal heb ik acht keer een "nieuwe baas" gehad, zonder dat ik er om vroeg en daar tel ik de toenmalige houtvesters en de regiohoofden niet eens bij. Die periode met jou en later ook met Marion heb ik als een goede tijd ervaren. Jullie hadden naast het werk tenminste ook oog voor persoonlijke en sociale omstandigheden..". Ik werp een blik op de bosweg voor ons. Het schiet me te binnen dat ik daar in het donker regelmatig gereden heb, na een borreltje bij de familie Webber. Mijn handen zo goed mogelijk om het stuur geklemd van een rode renault-4 met ML-embleem..

Van losse arbeider naar boswachter

In de loop van de dag worden er meer details duidelijk. Ab Webber begon zijn carrière in 1958 als 16-jarig blond knulletje in een donker manchesterpak. Zijn functie was "losse arbeider", zijn loon f17,- per week, zijn standplaats Baarn. "Het zat in de familie, mijn vader

werkte als jachttopzichter. De sollicitatieprocedure stelde eigenlijk weinig voor, ik meldde me aan bij de "bosbouwkundig ambtenaar" de heer Van de Hoef. In die tijd was het kantoor aan de Ravensteinselaan in Baarn. Ik tekende ter plaatse een arbeids-overeenkomst. Die kon trouwens zo weer opgezegd worden." Ab weet nog dat zijn eerste werkdag zo rond half acht begon, er was sneeuw gevallen en zijn allereerste opdracht was het sneeuwvrij maken van een stapel stenen op het terrein. Waarvoor dat was kan

hij zich niet meer herinneren. "De volgende dag moest ik op mijn bromfietsje naar vliegveld Soesterberg, we werkten daar naast de startbaan. In die tijd kwam je gewoon om te werken. Je kon voor allerlei klusjes worden ingeschakeld. De eerste jaren mocht ik geen vellingswerk doen vanwege mijn jeugdige leeftijd. Naast plantwerkzaamheden, zuiveringen uitvoeren in jonge aanplant en douglas opzetten deed je ook bouw- en verbouwklassen. Alles wat je opgedragen kreeg, deed je gewoon.'

STAATSBOSBEHEER

ARBEIDSOVEREENKOMST

Met ingang van 20 januari 19 58 is tussen de Staat der Nederlanden (Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, Staatsbosbeheer), te dezen vertegenwoordigd door de houtvester bij het Staatsbosbeheer te Utrecht, als werkgever en A.M. Webber, geboren 10 augustus 19 41, als arbeider, aangegaan de volgende arbeidsovereenkomst:

ARTIKEL 1.

De arbeider verbindt zich de arbeid te verrichten, welke hem door of namens de werkgever wordt opgedragen.

ARTIKEL 2.

Op de dienstbetrekking zijn van toepassing de bepalingen van het Arbeidsovereenkomstenbesluit - met uitzondering van de artikelen 14 en 63 - benevens de bepalingen omtrent het loon, neergelegd in de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor Bosbouw, geldende voor de losse arbeiders.

ARTIKEL 3.

De arbeider is aangesloten bij het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw. De premie wordt door de werkgever aan dit fonds voldaan, doch voor de helft op het verschuldigde loon verhaald.

ARTIKEL 4.

Deze overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd. De werkzaamheden - en daarmee het dienstverband - zal worden onderbroken door tijdvakken, waarin van de diensten van de arbeider geen gebruik kan worden gemaakt. Een onderbreking der werkzaamheid als hier bedoeld wordt ten minste 8 dagen tevoren medegedeeld. Eventuele weder-indienstneming geschiedt eveneens mondeling, waardoor de arbeidsovereenkomst weder van kracht wordt. Volledige beëindiging van de arbeidsovereenkomst geschiedt door opzegging ingevolge de bepalingen van het in artikel 2 genoemde besluit.

Aldus in tweevoud opgemaakt en getekend,
de B a a r n 20 jan. 19 58

Voor de Houtvester

Bosbouwkundig beambte

De Arbeider

Nr. 13 - 3000-1-55

Een bijzondere dienststopdracht

Nou alles.... Hij herinnert zich nog uit de beginfase een voorval in de zomer, dat hem bijna zijn baantje kostte. "Ik moest op een goede ochtend op het kampeerterrein de Zeven Linden (in Baarn) verschijnen. Kreeg daar de opdracht om de dames-wc's schoon te maken. Ik zag dat niet

zitten en zei resoluut tegen mijn baas: dat doe ik thuis niet en dat doe ik hier ook niet!". Zonder pardon kreeg hij het bevel om binnen het uur "de dienststopdracht" uit te voeren. Zo niet, dan kon hij vertrekken. Een kampeerster uit een Amsterdamse Volksbuurt redde hem. Ze zei op zijn plat Amsterdams, nadat de baas uit het zicht was: "Gaat jij maar effe

Het arbeidscontract uit 1958

een bakkie hale bij me man, ik doen het wel voor je.." Toen een uur later de inspectie van de toiletten plaats vond was iedereen tevreden. De eigenlijke gang van zaken is voor de dienstleiding verborgen gebleven.

Na de militaire dienst in Duitsland kwam hij in 1962 op eigen verzoek als bosarbeider in Boswachterij Leersum. Daar werkte hij in een ploeg van twee of drie mensen in het vellingswerk. "In het winterseizoen werd er 7 à 800 m3 hout geoogst uit het bos. Dat gebeurde met een jirizaag en de schilshop, in tarief. We hielpen elkaar om extra punten te verdienen. De eerste motorzaag werd pas in 1963 aangeschaft. Ik ben toen ook cursussen gaan volgen op de bosbouwpraktijkschool in Schaarsbergen. Het was echt een leuke tijd. We hebben heel veel lol gehad"

Eind jaren zestig werd Ab ingeschakeld voor assistentie van de jachtopzichter, Teus de Man. Hij deed in het zomerseizoen surveillancewerk op de fiets en mocht in 1970 voor het eerst een rondleiding doen. In 1971 deed hij bijna niets anders meer, dankzij de meeuwen in het Leersumse Veld. Tijdens het broedseizoen was het Veld gesloten voor publiek.

Als we later bij hem thuis zijn laat Ab me een artikel lezen van donderdag 8 juli 1971 uit de "De Expres", een regionale krant voor Oost Utrecht. *Rondleider A.M. Webber* : "Als ik die kindergezichtsjes zie is mijn dag goed!" Het krantenartikel komt uit het opgeruimde archief. "Dat was nog in de tijd dat er volop meeuwen broeden in de plas. Van 1 april tot 15 juli was het de ene excursie na de andere. Het eerste jaar dat ik "rondleider" was, had ik onge-

---

De jonge Ab in zijn manchesterpak

veer 170 excursies. Er was soms geen tijd om naar huis te gaan en te eten. Tiny stond dan aan het hek met een pakje boterhammen en een slok koffie. Het waren excursies van ongeveer 1,5 uur die op het kantoor in Austerlitz afgesproken werden. In die tijd was een bezoek aan de meeuwenkolonie een echte attractie." In de begin jaren '80 verlandden de plassen, verdwenen de meeuwen en werd Ab van surveillant-rondleider tot boswachter.

Ab vertelt dat hij al een aantal jaren geen excursies meer gedaan heeft. "Nu moet je het contact met het publiek vooral hebben van spontane ontmoetingen. Mensen gaan liever zelf op pad. De eigen beleving is erg belangrijk. Als je niet iets uitzonderlijks aan te bieden hebt, b.v. een uilenexcursie midden in de nacht, dan komt er geen kip."

Van boswachter naar entertainer

Ab vertelt dat het werkterrein de laatste jaren uitgebreid is met het beheer van voormalige CRM-reservaten. "Dat betekende ook veel inventarisatiewerk, nieuwe planten leren kennen." Die verandering heeft Ab Webber ervaren als een nieuwe impuls voor zijn functie.

Hij is niet ongelukkig over het feit dat hij het Staatsbosbeheer nu verlaat. Hij is een beetje moe van alle veranderingen. Het accent van het werk is komen te liggen op financieel beheer en management. Specifieke kennis wordt ingehuurd of overgelaten aan vrijwilligers. "Als je een terrein inventariseert -aan monitoring doet

met een mooi woord-, of surveilleert in een kwetsbaar terreintype, moet per doelttype de urenregistratie worden bijgehouden. Er is een geautomatiseerd code systeem ontwikkeld, waarbij ook de maatregel wordt gecodeerd. B.v. terreintype: moerashooiland, maatregel waterstand regelen. Op deze manier werk je aan het inzichtelijk maken van de kostprijs per doelttype. Het komende jaar zal er ook worden afgerekend op doeltypen. Er wordt bij wijze van spreken een kiloprijs betaald voor alle broedgevallen in je terreintypen."

Ik hoor van hem ook wat de nieuwe trend is om publiek te trekken, 'het organiseren van arrangementen'. Een huifkarentocht door het terrein met onderweg een bezoek aan de plaatselijke kroeg voor koffie en appelgebak. Of een boottochtje door het rivierenlandschap waarbij boerenkool of erwtensoep met worst wordt geserveerd. En voor de doelgroepen die hun benen nog kunnen of willen gebruiken, een bezoek aan een ford met spek-

pannekoeken na. Is de natuur een consumptiemiddel en de boswachter de "groene entertainer"?

Of de natuur op zo'n ontwikkeling zit te wachten vraagt Ab Webber zich af, "maar wie ben ik..?" Hij constateert dat er steeds minder medewerkers in de terreinen zelf komen. Er ontstaat een soort vreemding van de natuurprocessen.

Het afscheid bij het Staatsbosbeheer is voor hem geen afscheid van de natuur. Hij bruist nog van energie en wil graag op zijn eigen manier betrokken blijven bij het beheer. Hij heeft hier en daar zo zijn adresjes. "Ik zal de contacten met mijn collega's wel een beetje missen." Met name kijkt hij positief terug op de samenwerking met Jan de Groot, zijn collega in boswachterij de Amerongse Berg en Peter Ravensbergen, een buurboswachter van het Utrechts landschap. "En ik zal zeker nog weleens gaan buurten op maandagochtend.."